

Οδηγός Απογραφής Αστέγων

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Αθήνα 20.08.2018

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Ποιοι καταγράφονται και πότε;	3
Ρόλος και καθήκοντα των φορέων και των οργανώσεων κατά την προετοιμασία και κατά τη διάρκεια της καταγραφής	6
Ρόλος και καθήκοντα των εθελοντών-καταγραφέων	7
Κατανομή των καταγραφέων σε ομάδες και καταγραφικές περιοχές και επίσκεψη εξοικείωσης σε αυτά.	13
Οδηγίες για τις ομάδες καταγραφής στο δρόμο, τα πάρκα και τις πλατείες	14

Εισαγωγή

Στο παρόν κείμενο θα βρείτε τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες να γνωρίζετε για να πάρετε μέρος στην καταγραφή αστέγων. Πιο συγκεκριμένα θα βρείτε πληροφορίες για το ρόλο:

- των φορέων που εμπλέκονται στο έργο της καταγραφής αστέγων - ΗΔΙΚΑ Α.Ε., Φορείς Υποστήριξης αστέγων (Δήμοι, ΜΚΟ)
- των επαγγελματιών και εθελοντών καταγραφών
- των συντονιστικών επιτροπών
- και της Ομάδας Έργου.

Επίσης, θα βρείτε πληροφορίες για τη μέθοδο και τις τεχνικές που υιοθετήθηκαν για την καταγραφή (χαρτογράφηση του χώρου, κατανομή σημείων παρουσίας αστέγων σε καταγραφικές περιοχές, κατανομή καταγραφών, επιμόρφωση και υποστήριξη καταγραφών) και προτάσεις για την αντιμετώπιση διαφόρων καταστάσεων που ενδεχομένως ανακύψουν κατά τη διάρκεια της καταγραφής.

Σας συνιστούμε να το διαβάσετε προσεκτικά και να σημειώσετε εκείνα τα σημεία που σας είναι ασαφή ή δυσνόητα. Κατά τη διάρκεια της δια ζώσης συνάντησης με την ομάδα έργου πριν την υλοποίηση της καταγραφής σας παρακαλούμε να τα αναφέρετε ζητώντας διευκρινήσεις, καθώς επίσης να αναφέρετε οτιδήποτε άλλο κρίνετε πως πρέπει να γνωρίζετε για να εκπληρώσετε με επιτυχία το ρόλο που αναλαμβάνετε στο πλαίσιο της καταγραφής.

Ποιοι καταγράφονται και πότε;

Σκοπός μας είναι να καταγράψουμε όλους τους ανθρώπους που ζούνε χωρίς ασφαλή στέγη και πιο συγκεκριμένα όσους διαμένουν τη νύχτα στο δρόμο και σε υπόστεγα, σε πάρκα και σε πλατείες ή σε δομές φιλοξενίας αστέγων όπως είναι οι ξενώνες και τα υποστηριζόμενα διαμερίσματα. Επιδιώκουμε να καταγράψουμε όχι μόνο τον αριθμό αλλά και τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες όσων διαβιώνουν στις παραπάνω συνθήκες και γι' αυτό το λόγο έχουμε σχεδιάσει διαφορετικά ερωτηματολόγια που συμπληρώνονται μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής ανάλογα με την περίπτωση που αντιμετωπίζουμε κατά τη διάρκεια της καταγραφής.

Η παρούσα δράση καταγραφής αστέγων δεν περιλαμβάνει όσους συνανθρώπους μας ζουν σε επισφαλείς κατοικίες, σε εγκαταλειμμένα κτίρια και σε καταυλισμούς (π.χ. Ρομά, Πρόσφυγες) που θεωρούνται επίσης άστεγοι, χωρίς αυτή η παράλειψη να σημαίνει ότι τους αγνοούμε. Για τις παραπάνω ομάδες αστέγων απαιτείται η χρήση άλλων μεθόδων, τεχνικών και προδιαγραφών που δεν εντάσσονται στην τωρινή μας προσπάθεια.

Η καταγραφή διενεργείται σε διάστημα 3-4 ημερών είτε το φθινόπωρο είτε την άνοιξη, ενδιάμεσα στην εβδομάδα (εξαιρούνται τα Σαββατοκύριακα) τόσο τις βραδινές ώρες όσο

και κατά τη διάρκεια της ημέρας ανάλογα με τις επιμέρους κατηγορίες των ομάδων-στόχων που επιδιώκουμε να καταγράψουμε. Χωρίς να είναι απόλυτα δεσμευτικό προτείνεται η καταγραφή να αρχίζει με όσους διαβιώνουν στο δρόμο και σε υπόστεγα, μετά να καταγραφούν όσοι ζουν σε πάρκα και σε πλατείες κατόπιν όσοι εξυπηρετούνται σε ημερήσιες δομές υποστήριξης (π.χ. συσσίτια, κέντρα ημέρας), στη συνέχεια όσοι φιλοξενούνται σε ξενώνες και στο τέλος αυτοί που διαμένουν σε υποστηριζόμενα διαμερίσματα.

Προτείνουμε, επίσης, η έναρξη της καταγραφής στο δρόμο να είναι λίγο πριν ή μετά τη δύση του ηλίου και να διαρκέσει περίπου 3 ώρες.

Εδώ θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η άποψη των street-workers οι οποίοι ανάλογα με την περιοχή γνωρίζουν τις συνθήκες των αστέγων και μπορούν να μας συμβουλευθούν ως προς αυτό ώστε να μπορέσουμε να έρθουμε σε επαφή με όσους περισσότερο αστέγους γίνεται. Για παράδειγμα αρχίζοντας νωρίς το βράδυ έχουμε πολύ περισσότερες πιθανότητες να βρούμε αστέγους που αργότερα θα πάνε να περάσουν τη νύχτα σε ένα εγκαταλειμμένο κτίριο. Αυτή η επιλογή ωστόσο μπορεί να αποκλείσει την επαφή μας με κάποιους αστέγους που ακόμα δεν έχουν αποφασίσει που θα περάσουν το βράδυ και είναι μετακινούμενοι. Εάν πάλι επιδιώξουμε η έναρξη της καταγραφής να είναι μετά τα μεσάνυχτα ή και τις πρώτες πρωινές ώρες ενδέχεται να βρούμε πολύ περισσότερους που κοιμούνται στο δρόμο αλλά δεν θα μπορέσουμε να μιλήσουμε μαζί τους και απλά θα τους μετρήσουμε. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις υπάρχουν προτερήματα και μειονεκτήματα που θα πρέπει να τα λάβουμε υπόψη μας.

Κατά τη διάρκεια της νυχτερινής καταγραφής συμπληρώνουμε τα Ερωτηματολόγια Δρόμου ή τις Φόρμες Παρατήρησης για όλους όσους συναντούμε σε υπαίθριους χώρους (στο πεζοδρόμιο, σε υπόστεγο, κάτω από γέφυρες ή εσοχές κτιρίων) και απαντούν ότι δεν έχουν κάπου να μείνουν με ασφάλεια ή κοιμούνται ήδη.

Το ίδιο βράδυ οι δομές φιλοξενίας αστέγων θα πρέπει να καταγράψουν τον ακριβή αριθμό των φιλοξενούμενων σε αυτές.

Το επόμενο πρωί από την ώρα που ξημερώνει και για τις επόμενες 2-3 ώρες(π.χ. από 6.30-9.00 πμ) καταγράφουμε όλους όσους είναι σε πάρκα και μεγάλες πλατείες και μας λένε ότι το προηγούμενο βράδυ κοιμήθηκαν εντός των ορίων του πάρκου ή της πλατείας (συμπληρώνοντας τα Ερωτηματολόγια Δρόμου ή τις Φόρμες Παρατήρησης). Εάν για κάποιους λόγους δεν υπάρχει δυνατότητα συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου καταγραφής αστέγων αυτό το βράδυ, κάνουμε καταμέτρηση, σημειώνουμε το συνολικό τους αριθμό και συμπληρώνουμε τα ερωτηματολόγια το επόμενο ή το αργότερο το μεθεπόμενο βράδυ.

Το επόμενο ή μεθεπόμενο μεσημέρι καταγράφουμε όλους όσους επισκέπτονται τις ημερήσιες δομές υποστήριξης αστέγων και απόρων και μας απαντούν ότι δεν έχουν κάπου να μείνουν με ασφάλεια και κοιμούνται υπαίθρια (συμπληρώνοντας τα Ερωτηματολόγια Δρόμου ή τις Φόρμες Παρατήρησης). Εάν για κάποιους λόγους δεν υπάρχει δυνατότητα συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου καταγραφής αστέγων αυτό το βράδυ, κάνουμε καταμέτρηση, σημειώνουμε το συνολικό τους αριθμό και συμπληρώνουμε τα ερωτηματολόγια το επόμενο ή το αργότερο το μεθεπόμενο βράδυ.

ΔΕΝ ΕΙΣΕΡΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΔΕΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΥΜΕ ΟΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ.

Τα επόμενα βράδια (1-2 ανάλογα με τις δυνατότητές μας) καταγράφουμε όλους όσους φιλοξενούνται στις δομές φιλοξενίας αστέγων συμπληρώνοντας το ειδικό ερωτηματολόγιο για τις δομές φιλοξενίας.

Τέλος τις επόμενες μέρες καταγράφουμε όσους είναι σε υποστηριζόμενα σπίτια και σε άλλα ειδικά προγράμματα φιλοξενίας αστέγων σε ανεξάρτητα οικήματα χρησιμοποιώντας το Ειδικό για αυτό το σκοπό ερωτηματολόγιο.

Οι τελικοί δικαιούχοι φορείς (Κοινωνικές Υπηρεσίες δήμων, ΜΚΟ κ.ά.) των προγραμμάτων υποστηριζόμενης κατοικίας (π.χ. ΣΤΕΓΑΣΗ-ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ) που διαθέτουν δομές υποστήριξης της κατοικίας των αστέγων εντός των ορίων του Δήμου (ανεξάρτητα εάν η υποστηριζόμενη κατοικία είναι εντός ή εκτός των γεωγραφικών ορίων του δήμου) οι οποίοι δεν ανήκουν σε ειδικές ομάδες όπως είναι οι πρόσφυγες ή οι Ρομά, συμπληρώνουν το ειδικό ερωτηματολόγιο της ηλεκτρονικής εφαρμογής της ΗΔΙΚΑ ΑΕ για όλους τους ενήλικες άμεσα και έμμεσα ωφελούμενους που υποστηρίζονται από αυτή ΜΟΝΟ κατά την ημέρα της καταγραφής.

Δεν συμπληρώνουν ερωτηματολόγια και δεν καταγράφουν όσους ωφελήθηκαν από το πρόγραμμα πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία και πλέον δεν είναι ενεργοί ωφελούμενοι (Π.Χ. λήξη υποστήριξης από τη δομή κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία) ή πρόκειται να υποστηριχθούν από αυτή στο μέλλον (μετά την ημέρα της καταγραφής).

ΔΕΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΥΜΕ ΟΣΟΥΣ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ (π.χ. Πρόσφυγες, Ρομά κ.ά.). Εάν όμως τους συναντήσουμε στο δρόμο κατά τη διενέργεια της καταγραφής τους καταγράφουμε κανονικά.

Ημερομηνία και διάρκεια καταγραφής:

Η άνοιξη ή και το φθινόπωρο είναι δύο χρονικές περίοδοι που ενδείκνυται γενικά για την καταγραφή πληθυσμών που δεν διαθέτουν ασφαλή στέγη. Αυτό επειδή συνήθως οι καιρικές συνθήκες αυτές τις δύο εποχές διευκολύνουν την παραμονή τους σε υπαίθριους χώρους. Αντίθετα το χειμώνα ενδέχεται σημαντικό ποσοστό να βρίσκει καταφύγιο σε εγκαταλειμμένα κτίρια στα οποία δεν εισέρχονται οι καταγραφείς για λόγους ασφαλείας ενώ το καλοκαίρι ενδέχεται ένας σημαντικός αριθμός να έχει μετακινηθεί σε αγροτικούς χώρους ή και σε τουριστικούς προορισμούς όπου υπάρχουν υψηλότερες πιθανότητες εύρεσης πόρων διαβίωσης.

Ανεξάρτητα από την περίοδο που θα επιλέξουμε για τη καταγραφή θα πρέπει να αποφασίσουμε τις συγκεκριμένες ημέρες (συνήθως στο ενδιάμεσο της εβδομάδας, π.χ. Τρίτη –Πέμπτη ή Τρίτη –Παρασκευή) με ιδιαίτερη μέριμνα για τις καιρικές συνθήκες (π.χ. λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις της μετεωρολογικής υπηρεσίας για τον καιρό που θα επικρατεί τις μέρες καταγραφής στο δρόμο). Από αυτή την άποψη καλό είναι να έχουμε μία δεύτερη εναλλακτική ημερομηνία καταγραφής (π.χ. 1-2 βδομάδες μετά την αρχική ημερομηνία) τις οποίες θα γνωρίζουν εκ των προτέρων οι καταγραφείς –εθελοντές και οι ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις ώστε να έχουν προβεί στους αναγκαίους προγραμματισμούς και από τη δική τους πλευρά.

Θα πρέπει επίσης να έχουμε προετοιμάσει ένα εύχρηστο σύστημα πληροφόρησης όλων των συμμετεχόντων (π.χ. κατάλογοι με e-mail όσο το δυνατόν περισσότερων από τους συμμετέχοντες εθελοντές) ώστε να ενημερωθούν εγκαίρως εάν η καταγραφή στο δρόμο αναβληθεί για λόγους καιρικών συνθηκών ή άλλων απρόβλεπτων και ανυπέρβλητων συμβάντων.

Ρόλος και καθήκοντα των φορέων και των οργανώσεων κατά την προετοιμασία και κατά τη διάρκεια της καταγραφής

Ο ρόλος των φορέων και οργανώσεων που υποστηρίζουν αστέγους είναι ιδιαίτερα κρίσιμος για την προετοιμασία και την υλοποίηση της καταγραφής. Είναι αυτοί που έχουν επαφή και γνωρίζουν τα σημεία παραμονής και εξυπηρέτησης των αστέγων. Γνωρίζουν επίσης τις πρακτικές που αυτοί ακολουθούν για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους και να αντιμετωπίσουν τις διάφορες αντιξοότητες. Γνωρίζουν, τέλος, τις ιδιαιτερότητες επιμέρους ομάδων αστέγων και τους τρόπους προσέγγισής τους. Ως εκ τούτου η επιτυχής έκβαση της καταγραφής των αστέγων επηρεάζεται από το βαθμό συμμετοχής τους στην προετοιμασία και την υλοποίηση της και γι' αυτό έχουν θεσμοθετημένο ρόλο σε όλες τις φάσεις της καταγραφής (προετοιμασία-υλοποίηση-συντονισμός-αξιολόγηση).

Εκπρόσωποι των φορέων και οργανώσεων θα πρέπει να συμμετέχουν στην ομάδα σχεδιασμού και εποπτείας της καταγραφής (π.χ. 1 εκπρόσωπος από κάθε οργάνωση) είτε αυτή αποκαλείται **ομάδα έργου** είτε **ομάδα συντονισμού**. Επίσης, η ευέλικτη και αποτελεσματική διαχείριση της προετοιμασίας της καταγραφής και του πλήθους των δραστηριοτήτων που θα πρέπει να συντονίζονται ή και να διευθετούνται καθημερινά μπορεί να διευκολυνθεί με τον ορισμό μίας **μικρότερης πλήρους απασχόλησης ομάδας (ή επιτροπής) διαχείρισης** η οποία αναφέρεται και υποστηρίζει την Ομάδα Έργου (ή συντονισμού).

Οι φορείς σημειώνουν και στέλνουν στην **Ομάδα Διαχείρισης** όλα τα χωρικά σημεία (οδός, αριθμός, όνομα πλατείας κ.ά.) όπου έχουν εντοπίσει αστέγους καθώς και τη διεύθυνση των δομών που εξυπηρετούν αστέγους για να διευκολυνθεί η χαρτογράφηση τους.

Παρέχουν ανατροφοδότηση στην **Ομάδα Διαχείρισης** ως προς την αρχική χαρτογράφηση της παρουσίας αστέγων και τον καταμερισμό τους σε καταγραφικές περιοχές.

Επιλέγουν από κοινού με την **Ομάδα Έργου** και δηλώνουν τις χαρτογραφικές περιοχές στις οποίες θα διερευνήσουν την παρουσία και θα καταγράψουν αστέγους με την υποστήριξη επαγγελματιών και εθελοντών καταγραφέων.

Διαθέτουν το διαθέσιμο προσωπικό τους για την καταγραφή. **Τουλάχιστον 10 μέρες πριν την επιμόρφωση στέλνουν στην Ομάδα Διαχείρισης τα απαραίτητα στοιχεία των καταγραφέων-εθελοντών που θα πρέπει να διαπιστευτούν και να κατεβάσουν την ηλεκτρονική εφαρμογή είτε στο κινητό τους είτε σε υπολογιστή (προσωπικό Ξενώνων και δομών ημέρας).**

Εάν κριθεί απαραίτητο από την Ομάδα Έργου διαθέτουν έναν χώρο δομής τους για την προσωρινή φύλαξη των ειδών που θα δοθούν στους αστέγους στον καταγραφικό τομέα

της ευθύνης τους. *Ενδεχομένως ο ίδιος χώρος να λειτουργήσει ως **επιχειρησιακός κόμβος** έναρξης και λήξης της καταγραφής στη συγκεκριμένη καταγραφική περιοχή.*

Αναζητούν και επιμορφώνουν σε συνεργασία με την Ομάδα Διαχείρισης εθελοντές που υποστηρίζουν την καταγραφή.

Παρέχουν ανάδραση ως προς τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της καταγραφής και τους τρόπους που αυτά αντιμετωπίστηκαν.

Αξιοποιούν τα στοιχεία που προέκυψαν από την καταγραφή (με την υποστήριξη της ΗΔΙΚΑ ΑΕ) για την βελτίωση ή αναπροσαρμογή των υπηρεσιών τους.

Ρόλος και καθήκοντα των εθελοντών-καταγραφών

Επόπτες Συντονιστές

Έχουν διαρκή επικοινωνία με τους συντονιστές και την Ομάδα Έργου για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων προβλημάτων

Υποστηρίζουν την τροφοδοσία των συντονιστών και εθελοντών με τα είδη που παρέχονται στους αστέγους κατά τη διάρκεια της καταγραφής (π.χ. χυμός, σάντουιτς) ή ότι άλλο χρειαστεί (π.χ. έντυπα ερωτηματολόγια)

Υποστηρίζουν τη διενέργεια της έρευνας καταγραφής στα πάρκα και τις πλατείες το επόμενο πρωί μαζί με τους συντονιστές

Συντονιστές

Υποστηρίζουν τους επαγγελματίες και τους εθελοντές καταγραφής σε όλη τη διάρκεια της έρευνας καταγραφής και κυρίως την κατανομή τους στους δρόμους ώστε να αποφευχθούν διπλο-εγγραφές και σπατάλη δυνάμενων

Καταγραφείς

Σε ομάδες των τριών τουλάχιστον ατόμων (ένας επαγγελματίας και δύο εθελοντές)

Υποστηρίζουν τους επαγγελματίες των οργανώσεων στο έργο της καταγραφής αστέγων στο δρόμο και τις δομές κυρίως διαχειριζόμενοι την ηλεκτρονική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Υποστηρίζουν τον επαγγελματία στη διανομή των ειδών που διατίθεται προς τους αστέγους.

Συνεργάζονται με τον επαγγελματία για την ομαλή διεξαγωγή της καταγραφής και την αποφυγή διπλο-εγγραφών.

Υποστηρίζουν τη διενέργεια της έρευνας καταγραφής αστέγων στις «δομές-ημέρας»

ΗΔΙΚΑ ΑΕ.

Διαχειρίζεται την Ηλεκτρονική εφαρμογή-ερωτηματολογίων

Συγκεντρώνει από την Ομάδα Έργου ή και τους φορείς τα απαραίτητα στοιχεία των καταγραφών και τους δίνει τη διαπίστευση για την πρόσβαση στην εφαρμογή.

Ελέγχει πριν την ημερομηνία της καταγραφής τη σωστή λειτουργία του συστήματος.

Διαθέτει στην Κεντρική της Δομή κατάλληλο χώρο όπου θα λειτουργεί ως επιχειρησιακό κέντρο της Ομάδας Έργου κατά τη διάρκεια της καταγραφής

Ρόλος καθήκοντα της Ομάδας Διαχείρισης που συγκροτείται για την υποστήριξη της Ομάδας Έργου.

Συγκεντρώνει και αναλύει τα διαθέσιμα στοιχεία για την παρουσία αστέγων που παρέχουν οι δομές

Χαρτογραφεί την παρουσία αστέγων στον αστικό χώρο και επικαιροποιεί τους αντίστοιχους χάρτες με βάση τα αποτελέσματα της καταγραφής

Κατανέμει τα σημεία παρουσίας αστέγων σε περιοχές καταγραφής(καταγραφικοί τομείς)

Συντονίζει τις οργανώσεις και τις ομάδες καταγραφής στην κατανομή τους στις καταγραφικές περιοχές

Υποστηρίζει την επιμόρφωση των καταγραφών με την υποστήριξη της Ομάδας Έργου

Διευκολύνει τη διάθεση χώρων επιμόρφωσης, συγκέντρωσης, κλπ.,

Μεριμνά για την υποστήριξη της έρευνας από τις τοπικές κοινότητες (π.χ. χορηγίες, εθελοντές)

Τροφοδοτεί την Ομάδα Έργου με σημαντικές πληροφορίες για την υλοποίηση, την ανάλυση και τα ευρήματα της καταγραφής

Επεξεργάζεται τα δεδομένα και αξιοποιεί τα ευρήματα της καταγραφής για το σχεδιασμό των προσφερόμενων υπηρεσιών, την ενημέρωση των αρμόδιων φορέων και την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας

Απαραίτητες ενέργειες για την προετοιμασία της καταγραφής

Καταγραφή όλων των πιθανών σημείων παρουσίας αστέγων

Κατανομή τους σε καταγραφικές περιοχές και σε περιοχές όπου η διερεύνηση θα είναι πλήρους χωρικής κάλυψης και επιλεκτικής κάλυψης

Επικοινωνία με τις οργανώσεις και δέσμευση της διαθεσιμότητάς τους για τη συμμετοχή τους στην καταγραφή.

Επικοινωνία και συναντήσεις επιμόρφωσης των καταγραφών εθελοντών

Κατανομή των καταγραφών σε καταγραφικές περιοχές

Εύρεση χορηγών για τη διάθεση ειδών διατροφής ή άλλων αγαθών πρώτης ανάγκης στους αστέγους.

Καθορισμός σημείων συγκέντρωσης (δομές φορέων-οργανώσεων)

Επικοινωνία με τις αστυνομικές και δημοτικές αρχές

Ο χώρος και ο χρόνος καταγραφής

Κατά την καταγραφή των αστέγων στο δρόμο είναι αδύνατο να γίνει «απογραφική σάρωση» όλων των δρόμων, πλατειών και υπόστεγων του αστικού χώρου διότι κάτι τέτοιο απαιτεί πολύ μεγάλη ανθρώπινη προσπάθεια που είναι αδύνατο να καλυφθεί από τους εθελοντές καταγραφείς και τα στελέχη των φορέων και οργανώσεων. Επιπλέον απαιτούνται πολύ υψηλοί χρηματικοί πόροι που δεν είναι διαθέσιμοι. Οι παραπάνω αδυναμίες υπάρχουν- σε μικρότερο βαθμό βέβαια- και όταν επιδιώκουμε την τυχαία επιλογή τομέων καταγραφής των αστέγων, εξαιτίας του μεγάλου μεγέθους του δείγματος που θα πρέπει να υπάρχει για να μην «υποεπροσωπηθούν» εκείνες οι περιοχές όπου γνωρίζουμε εκ των προτέρων ότι υπάρχει συγκέντρωση αστέγων. Επιπλέον οι απογραφές πληθυσμού δεν περιλαμβάνουν δεδομένα για την αστεγία τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως δειγματοληπτικό πλαίσιο εξαιτίας της μεθόδου υλοποίησης της.

Η προσφιλέστερη και πιο ρεαλιστική εκδοχή (αν και όχι αντιπροσωπευτική ή σε πολύ υψηλό ποσοστό ακριβής - δεν μπορούμε να γνωρίζουμε το διάστημα εμπιστοσύνης και το εύρος του δειγματοληπτικού σφάλματος) είναι η σκόπιμη επιλογή καταγραφικών τομέων με βάση τις πληροφορίες που ήδη διαθέτουμε για την παρουσία αστέγων και η διεύρυνση τους περιμετρικά ανάλογα με τις δυνατότητές μας αλλά και η συμπλήρωση τους με δείγμα τυχαίων οικοδομικών τετραγώνων. Αυτή η μέθοδος δεν μας επιτρέπει να γενικεύσουμε με απόλυτη σιγουριά και να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για το μέγεθος του πληθυσμού των αστέγων στους δήμους τους οποίους διεξάγεται η καταγραφή. Μας δίνει όμως μία καλύτερη και πιο ακριβή εικόνα από αυτή που ήδη διαθέτουν οι κοινωνικές υπηρεσίες και μας επιτρέπει να διαπιστώσουμε τις περιοχές συγκέντρωσης και τις ιδιαίτερες ανάγκες των αστέγων που δεν εξυπηρετούνται κατ' ανάγκη από τις κοινωνικές υπηρεσίες και συνεπώς να έχουμε καλύτερη στόχευση και ανασχεδιασμό των υπηρεσιών προς την ομάδα στόχο.

Η συγκεκριμένη μέθοδος για να είναι κατά το δυνατό ακριβής και αξιόπιστη προϋποθέτει τη διενέργεια μίας σειράς δραστηριοτήτων-οροσήμων για την επίτευξη των οποίων απαιτείται στενή συνεργασία με τις κοινωνικές οργανώσεις και τα στελέχη που υποστηρίζουν αστέγους και άλλες ευπαθείς και κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες. Αυτά τα ορόσημα που θα πρέπει σε κάθε καταγραφή να ελέγχεται η εκπλήρωση τους είναι τα εξής:

1. Εντοπισμός/χαρτογράφηση σημείων παρουσίας υπηρεσιών υποστήριξης των αστέγων
2. Εντοπισμός/χαρτογράφηση σημείων παρουσίας αστέγων με βάση τις προηγούμενες καταγραφές και τις μαρτυρίες των οργανώσεων
3. Επισκόπηση χαρτογράφησης (feed-back) από συνεργαζόμενες οργανώσεις και φορείς υποστήριξης των αστέγων
4. Διαχωρισμός σημείων παρουσίας υπηρεσιών σε καταγραφικές περιοχές (καταγραφικά τετράγωνα)

5. Διαχωρισμός σημείων παρουσίας αστέγων σε καταγραφικές περιοχές (καταγραφικά τετράγωνα). Υπολογίζουμε ότι κάθε ομάδα καταγραφής στο δρόμο θα διανύσει περίπου 8.000-9.000 μέτρα περπατώντας, μήκος που αντιστοιχεί περίπου σε 30-35 οικοδομικά τετράγωνα ανάλογα με την περιοχή. Πρόκειται για ένα αρκετά ασφαλές κριτήριο κατανομής των περιοχών καταγραφής σε τομείς. Σε ορισμένες περιπτώσεις, βέβαια, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τα δεδομένα από τις αναφορές των κοινωνικών υπηρεσιών ή τις προηγούμενες καταγραφές αστέγων που μας δείχνουν ότι σε συγκεκριμένες περιοχές υπάρχει υψηλή πυκνότητα ανθρώπων που το βράδυ μένουν στο δρόμο και σε υπόστεγα και συνεπώς εκεί θα πρέπει η έκταση των τομέων καταγραφής να είναι αρκετά μικρότερη (π.χ. κατά 50%) ώστε να μπορέσει να ολοκληρωθεί το έργο των καταγραφών σε διάστημα 3-3,5 ωρών από την έναρξη.
6. Επιλογή τυχαίων οικοδομικών τετραγώνων εκτός καταγραφικών τομέων (συνεχόμενα ή σε δύο-τρεις διαφορετικές περιοχές) και διενέργεια έρευνας για τη διαπίστωση της παρουσίας αστέγων σε αυτές το ίδιο βράδυ με την καταγραφή στο δρόμο διότι υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο να εντοπιστούν κάποια νέα σημεία διαμονής αστέγων που οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν γνωρίζουν. Επίσης εκεί που γνωρίζουμε εκ των προτέρων ότι υπάρχουν σε διάφορα διάσπαρτα σημεία μεμονωμένοι άστεγοι (π.χ. ακτογραμμή παραλιακού δήμου ή περίξ σιδηροδρομικών γραμμών και συνεχόμενων ανισόπεδων γεφυρών του οδικού δικτύου) η Ομάδα Έργου έχει την ευχέρεια να αποφασίσει την εποχούμενη (με όχημα) μετακίνηση μίας ή δύο ομάδων καταγραφών ώστε να μπορέσουν καλύψουν όλα τα ενδεχόμενα σημεία παρουσίας αστέγων ανά σημείο και όχι «σαρώνοντας» την περιοχή.
7. Διαχωρισμός και επιλογή καταγραφικών περιοχών πλήρους (όπου σκανάρουμε όλους τους δρόμους) και μερικής (εκεί που οι ομάδες επισκέπτονται συγκεκριμένα σημεία και την περίμετρό τους π.χ. σταθμός λεωφορείων, γέφυρα αυτοκινητόδρομου) καταγραφικής κάλυψης.
8. Επιλογή σημείων που θα γίνει καταγραφή κατά τη διάρκεια του πρωινού (π.χ. πάρκα-γέφυρες ομαδικής παρουσίας αστέγων)
9. Καθορισμός και προετοιμασία των τοπικών επιχειρησιακών κέντρων όπου θα βρίσκεται η ομάδα συντονισμού της καταγραφής σε όλη τη διάρκειά της. Εδώ μπορούν να βρίσκονται επίσης κάποια μεταφορικά μέσα που θα χρειαστεί να χρησιμοποιηθούν για τη μετακίνηση των καταγραφών.
10. Διανομή χαρτών της περιοχής στις ομάδες καταγραφής, καθορισμός διαδρομών μετακίνησης στο χώρο ευθύνης τους.
11. Διασφάλιση σνακ ή και άλλων ειδών μέσω χορηγιών για να δοθούν δωρεάν σε κάθε άστεγο που θα καταγράψουμε.

Μία κρίσιμη παράμετρος που θα πρέπει να ληφθεί, ιδιαίτερα, υπόψη, εδώ είναι η ίδια η πρακτική που θα ακολουθηθεί κατά την καταγραφή. Μία επιλογή είναι να συγκεντρωθούν

όλοι οι καταγραφείς σε έναν **κοινό χώρο** (π.χ. κάπου κεντρικά) απ' όπου θα αναχωρήσουν για τους καταγραφικούς τομείς που έχουν αναλάβει όλοι ταυτόχρονα. Σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να προβλεφθούν μεταφορικά μέσα για τη μετακίνηση των ομάδων που θα πρέπει να μεταβούν αρκετά μακριά για να βρεθούν στον τομέα τους.

Μία άλλη επιλογή είναι να υπάρχουν **πάνω από ένα σημεία συγκέντρωσης** (π.χ. 3-4) κατανεμημένα κοντά στις περιοχές τις καταγραφής έτσι ώστε να μην χρειάζεται να μετακινούνται με μεταφορικά μέσα οι καταγραφείς. Σε αυτή την επιλογή απαιτείται υψηλότερος συντονισμός αλλά και ευελιξία στην καταγραφή και κατάλληλη προετοιμασία για την έγκαιρη παράδοση των σνακς και άλλων ειδών που θα μοιράζονται στους αστέγους. Επίσης, για να ακολουθηθεί ενιαίος τρόπος καταγραφής απαιτείται η παρουσία 1-2 στελεχών από την κεντρική ομάδα έργου σε κάθε περιφερειακό σημείο συγκέντρωσης ώστε να επιλύονται άμεσα τυχόν προβλήματα και να διασφαλιστεί ο ενιαίος τρόπος καταγραφής σε όλες τις περιοχές – τομείς..

Εύρεση και επιμόρφωση καταγραφέων (περιεχόμενο και διαδικασία καταγραφής. Δομή και περιεχόμενο ερωτηματολογίων).

Η εύρεση και ενεργοποίηση εθελοντών για την υλοποίηση της καταγραφής είναι από τα πιο κρίσιμα σημεία της όλης προσπάθειας και θα πρέπει να αρχίσει αρκετά έγκαιρα (περίπου 2 μήνες πριν αλλά όχι νωρίτερα) έτσι ώστε να μπορέσουν όσοι προσφερθούν να είναι συνεπείς στη δέσμευσή τους και αφετέρου να περιοριστούν οι πιθανότητες εμφάνισης απρόβλεπτων καταστάσεων που θα περιορίσουν σημαντικά τον αριθμό αυτών που έχουν εκδηλώσει αρχικά την επιθυμία να υποστηρίξουν την καταγραφή.

Επιπλέον η εναπόθεση της όλης προσπάθειας στον εθελοντισμό ενέχει την υψηλή πιθανότητα υψηλών ποσοστών αντικατάστασης των εθελοντών από καταγραφή σε καταγραφή κι έτσι να μην αξιοποιείται η αποκτηθείσα τεχνογνωσία κατά τις επόμενες καταγραφές, παρά μόνο σε μικρό ποσοστό, αυξάνοντας, έτσι, υπερβολικά το φόρτο προετοιμασίας πριν την κάθε καταγραφή.

Από αυτή την άποψη θα πρέπει η **Ομάδα Έργου** να αναζητεί και να παρέχει κίνητρα που να διασφαλίζουν όχι μόνο την αρχική συμμετοχή αλλά και την επανάληψή της στις επόμενες καταγραφές. Τέτοιου είδους κίνητρα μπορεί να είναι η απονομή βεβαιώσεων, ή επαίνων για τη συμμετοχή τους στην καταγραφή, η διοργάνωση εκδηλώσεων ομαδικής επιβράβευσής τους με ανάλογη προβολή στα ΜΜΕ και η παροχή δυνατοτήτων δωρεάν πρόσβασης σε ψυχαγωγικές ή πολιτισμικές εκδηλώσεις του δήμου (π.χ. ορισμένος αριθμός προβολών στο δημοτικό κινηματογράφο ή παραστάσεων στο δημοτικό θέατρο κ.ά.). Η αποτελεσματική διοργάνωση αυτής της διαδικασίας εύρεσης και ενεργοποίησης εθελοντών μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά με τη θεσμοθέτηση ενός **επίσημου μητρώου εθελοντών καταγραφέων είτε στο εθνικό είτε στο τοπικό επίπεδο.**

Όσον αφορά τις δεξαμενές εύρεσης εθελοντών αυτές μπορεί να είναι τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Περιφέρειας με τους φοιτητές τους αλλά και οι σύλλογοι γονέων στα σχολεία των περιοχών διεξαγωγής της καταγραφής. Γι' αυτό θα πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλοι δίαυλοι επικοινωνίας με τις υπεύθυνες αρχές των Πανεπιστημίων και τους φοιτητικούς συλλόγους αλλά και με τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων μέσω των διευθυντών των

σχολείων και των συλλόγων διδασκόντων ρόλος που θα μπορούσαν να αναλάβουν οι σχολικές επιτροπές των δήμων, οι οποίες, εφόσον γίνει αυτή η επιλογή από την Ομάδα Έργου θα πρέπει να συμμετάσχουν με εκπρόσωπό τους σε αυτή.

Αντικείμενο επιμόρφωσης καταγραφών

A. Στο περιεχόμενο του ερωτηματολογίου (θέματα)

Εγκατάσταση ηλεκτρονικής εφαρμογής από την ΗΔΙΚΑ Α.Ε. (Διαδικασία Πιστοποίησης)

Δοκιμαστική εφαρμογή ηλεκτρονικής εφαρμογής ερωτηματολογίου στο δρόμο και ερωτηματολογίου στις δομές

Διευκρινήσεις επί των ερωτήσεων

Διευκρινήσεις επί της διαδικασίας καταγραφής

B. Στη διαδικασία της καταγραφής (θέματα)

Πώς συνεργάζονται μεταξύ τους ως ομάδα.

Πώς και πότε επικοινωνούν με τον συντονιστή τους.

Ποιο ρόλο αναλαμβάνει ο καθένας (επαφή με τον άστεγο -συμπλήρωση του ερωτηματολογίου- διανομή των ειδών και εποπτεία του χώρου).

Τι κάνουμε όταν δε λειτουργεί η ηλεκτρονική εφαρμογή; (βλ. Παρακάτω κεφάλαιο με απρόβλεπτα)

Δεν καταγράφουμε ποτέ άστεγους που βρίσκονται στην περιοχή ευθύνης άλλης ομάδας (π.χ. απέναντι πλευρά του δρόμου που διαχωρίζει δύο ή παραπάνω καταγραφικές περιοχές ακόμα και όταν μας το ζητάνε οι ίδιοι. Στην τελευταία περίπτωση τους ενημερώνουμε ότι θα περάσει από την περιοχή άλλη ομάδα για αυτούς και ενημερώνουμε τον συντονιστή μας ώστε αυτός με τη σειρά του να ενημερώσει το συντονιστή της άλλης ομάδας.)

Από πού αρχίζουμε και πού τελειώνουμε την καταγραφή;

Διανομή χάρτη της καταγραφικής περιοχής τους.

Ενημέρωση για το σημείο συνάντησης κατά την έναρξη και λήξη.

Συμφωνία διαδικασίας σημείωσης των σημείων από όπου έγινε διέλευση καθώς και της διαδρομής που θα ακολουθηθεί ώστε να καλυφθεί το σύνολο της περιοχής-στόχου

Ενημερώνονται και γνωρίζουν:

-Τα Καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των Εποπτών

-Τα Καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των Συντονιστών

-Τα Καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των καταγραφών

Κατανομή των καταγραφών σε ομάδες και καταγραφικές περιοχές και επίσκεψη εξοικείωσης σε αυτά.

Πριν την έναρξη της καταγραφής οι καταγραφείς θα πρέπει να γνωρίζουν ποιον τομέα θα αναλάβουν και ποια είναι τα άλλα μέλη της ομάδας τους. Για την κατανομή τους σε τομείς η Ομάδα Διαχείρισης φροντίζει όσο είναι δυνατό να κινηθούν κοντά στον τόπο διαμονής τους ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα ενδεχόμενα προβλήματα μετακίνησης πριν και κυρίως μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής. Εάν η κατανομή των ομάδων σε καταγραφικούς τομείς πραγματοποιηθεί μερικές μέρες νωρίτερα (εφόσον έχει διασφαλιστεί η παρουσία επαρκούς αριθμού εθελοντών) πριν την καταγραφή, είναι θεμιτό οι ομάδες να επισκεφτούν για διερευνητικούς λόγους και για λόγους εξοικείωσης, τον τομέα στον οποίο θα κινηθούν για την καταγραφή.

Ιδανικό θα είναι η κάθε ομάδα καταγραφής να αποτελείται από τρία μέλη. Στο μέτρο του δυνατού επιδιώκουμε σε κάθε ομάδα να υπάρχει ένας επαγγελματίας που έχει προηγούμενες επαφές και εμπειρία με αστέγους ή και άλλες κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες (π.χ. χρήστες ουσιών). Το ιδανικό είναι ένας από την ομάδα να έχει την επαφή με αυτόν που βρίσκουν στο δρόμο, ένας να καταγράφει τα δεδομένα των απαντήσεων ή των παρατηρήσεων στην ηλεκτρονική εφαρμογή της καταγραφής και ένας να σημειώνει στο χάρτη το σημείο και τη διαδρομή που ακολουθεί η ομάδα παρατηρώντας ταυτόχρονα την περιοχή καταγραφής (π.χ. για ενδεχόμενη παρουσία και άλλων αστέγων στα ίδια ή παραπλήσια σημεία).

Σε κάθε ομάδα φροντίζουμε να οριστεί ένα μέλος (συνήθως ο επαγγελματίας) ως συντονιστής-αρχηγός του οποίου η άποψη θα επικρατήσει στις περιπτώσεις που υπάρχει διαφωνία ως προς το πώς πρέπει να συμπεριφερθεί η ομάδα καταγραφής και θα αποφασίζει τότε πρέπει να γίνει επικοινωνία με τον αρμόδιο συντονιστή.

Φροντίζουμε επίσης οι ομάδες καταγραφής στο δρόμο και οι ομάδες καταγραφής στα πάρκα και τις πλατείες το επόμενο πρωί, να είναι διαφορετικής σύνθεσης για να αποφευχθεί η υπερβολική κόπωση των καταγραφών και να μπορούν να αφοσιωθούν στη συγκέντρωση έγκυρων και αξιόπιστων δεδομένων περιορίζοντας τις πιθανότητες λαθών λόγω κόπωσης. Εάν δεν έχουμε τη δυνατότητα διάθεσης διαφορετικών ομάδων καταγραφής στις ημερήσιες δομές κατά την δεύτερη μέρα και πρέπει να αναλάβουν αυτό το έργο ομάδες που συμμετείχαν και στη βραδινή καταγραφή στο δρόμο, η Ομάδα Έργου πιθανώς να αποφασίσει να γίνει πρώτα η καταγραφή στους ξενώνες (κατά το δεύτερο βράδυ ή πρωινό της καταγραφής) και η καταγραφή στις ημερήσιες δομές να μεταφερθεί στην τρίτη ή τέταρτη μέρα καταγραφής ώστε να είναι ξεκούραστες οι ομάδες των εθελοντών.

Οδηγίες για τις ομάδες καταγραφής στο δρόμο, τα πάρκα και τις πλατείες

Για τη διευκόλυνση των ομάδων καταγραφής καταρτίζουμε και τους μοιράζουμε ηλεκτρονικά αλλά και σε έντυπη μορφή ένα φυλλάδιο πρακτικών οδηγιών. Σ' αυτό περιλαμβάνονται βασικές αλλά απαραίτητες πληροφορίες για τους καταγραφείς.

Ένα παράδειγμα Οδηγιών προς τους καταγραφείς είναι το παρακάτω που μπορείτε να το προσαρμόζετε κάθε φορά στις συνθήκες της καταγραφής που εσείς εφαρμόζετε στο δήμο σας.

Παράδειγμα Οδηγιών για τις ομάδες καταγραφής στο δρόμο, τα πάρκα και τις πλατείες

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Καταγράφουμε αναλυτικά τις απαραίτητες πληροφορίες που πρέπει να γνωρίζουν οι καταγραφείς (όνομα, διεύθυνση, στοιχεία επικοινωνίας..) την ημερομηνία και την ώρα συγκέντρωσης:.....(π.χ. για την Αθήνα: Αποθήκη Δ10 Τεχνόπολις, 8:30μμ 8 Μάη)

Σημειώνουμε επίσης τις ώρες που ο χώρος θα παραμείνει ανοιχτός (π.χ. μέχρι τις 2:00 πμ) και οι ομάδες θα μπορούν επιστρέφουν μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής. Όσοι/ες δεν επιθυμούν να επιστρέφουν στο σημείο συγκέντρωσης ενημερώνουν το/τη συντονιστή/τρια τους ότι ολοκληρώθηκε η κάλυψη του τομέα που είχαν αναλάβει και αποδεσμεύονται. Αντίστοιχα, οι συντονιστές/τριες σημειώνουν τον τομέα καταγραφής και τα ονόματα των μελών της ομάδας που αποδεσμεύτηκαν.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

Καταγράφουμε το ονοματεπώνυμο, το mail και το τηλέφωνο επικοινωνίας όλων των συντονιστών ώστε να είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή στις ομάδες καταγραφής

ΕΠΟΠΤΕΣ

Καταγράφουμε το ονοματεπώνυμο, το mail και το τηλέφωνο επικοινωνίας όλων των εποπτών ώστε να είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή στους συντονιστές και τις ομάδες καταγραφής

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Ονοματεπώνυμο (ή ιδιότητα π.χ. αξιωματικός υπηρεσίας) και τηλέφωνο επικοινωνίας αρμοδίου για την περιοχή

ΕΚΑΒ

ΡΟΛΟΙ

Ο/η υπεύθυνος/η της κάθε ομάδας απευθύνει το λόγο στα άτομα που συναντάτε, κάνει την συνέντευξη, κρίνει αν η ομάδα μπορεί να προσεγγίσει υποφωτισμένα και δυσπρόσιτα σημεία της διαδρομής και αποφασίζει πως θα χειριστεί η ομάδα δύσκολες καταστάσεις.

Κατά την συνέντευξη έχει μπροστά του/της το έντυπο ερωτηματολόγιο.

Μαζί με τον/την επικεφαλή της ομάδας κατά τη διάρκεια της συνέντευξης στέκεται το μέλος της ομάδας που καταγράφει τις απαντήσεις στην ηλεκτρονική εφαρμογή και βοηθάει τον/την επικεφαλή να ακολουθήσει τη ροή του ερωτηματολογίου.

Το τρίτο μέλος της ομάδας κρατάει το χάρτη, καθοδηγεί την ομάδα με βάση την προσχεδιασμένη διαδρομή και σημειώνει τους δρόμους από τους οποίους έχει περάσει η ομάδα, βεβαιώνεται ότι έχουν καλυφθεί όλοι οι δρόμοι του τομέα. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης το τρίτο μέλος στέκεται σε μικρή απόσταση από τα δύο μέλη που συνομιλούν με τους αστέγους και ταυτόχρονα παρατηρεί τα γύρω σημεία.

Μετά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου δίνετε το σνακ και ευχαριστείτε το άτομο για τη συμμετοχή του στην καταγραφή.

Συμβουλή: πριν την ώρα της καταγραφής μελετήστε με την ομάδα σας καλά το χάρτη και σχεδιάστε την βέλτιστη διαδρομή του τομέα σας ώστε να καλύψετε όλη την περιοχή χωρίς να χρειαστεί να περάσετε πολλές φορές από τα ίδια σημεία ή να ξεχάσετε κάποια σημεία.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Εάν στο σημείο που βρισκόμαστε δεν είναι δυνατή η πρόσβαση στην ηλεκτρονική εφαρμογή του ερωτηματολογίου, συμπληρώνουμε το έντυπο ερωτηματολόγιο που έχουμε μαζί μας και καταχωρούμε τα στοιχεία στην ηλεκτρονική εφαρμογή αμέσως μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής αυτών που βρίσκονται στο συγκεκριμένο χώρο, μόλις βρεθούμε σε σημείο που έχουμε πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Προσοχή! Όταν ένα ερωτηματολόγιο έχει καταχωρηθεί στην εφαρμογή εμφανίζεται το μήνυμα: Το ερωτηματολόγιο υποβλήθηκε με επιτυχία.

Αν δεν εμφανιστεί το μήνυμα θα πρέπει να ξαναυποβάλετε τη φόρμα. Ελέγξτε αν έχετε συμπληρώσει όλες τις προαπαιτούμενες ερωτήσεις. Αν κάτι έχετε ξεχάσει θα εμφανιστεί με κόκκινο στην οθόνη.

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Απευθυνόμαστε σε όλα τα άτομα που συναντάμε στο δρόμο, σε παγκάκια ή στο πεζοδρόμιο, κατά τη διάρκεια της απογραφής.

Συμπληρώνουμε το ερωτηματολόγιο ή τη φόρμα παρατήρησης για όλα τα άτομα που βρίσκονται στο χώρο (ακόμα και με τα μόνα ή ασυνόδευτα παιδιά και εφήβους που συναντάμε) έναν προς ένα ατομικά και όχι μέσω τρίτου (π.χ. να μας απαντάει ο Α αντί για τον Β άστεγο που βρίσκεται μαζί), εκτός εάν πρόκειται για ανήλικα παιδιά ή αν υπάρχει ζήτημα γλωσσικής επικοινωνίας και ο Α δέχεται να διερμηνεύει τον Β.

Στην περίπτωση μεγάλων συγκεντρώσεων σε σημεία που δεν μπορείτε να πλησιάσετε ή δεν νοιώθετε ασφάλεια να πλησιάσετε, συμπληρώνετε μόνο μια φόρμα παρατήρησης σημειώνοντας τον συνολικό αριθμό των ατόμων που βλέπετε μαζί στο ίδιο σημείο.

Παρακαλούμε θυμηθείτε:

- Να είστε πάντα ευγενικοί. Αποφύγετε τις εντάσεις.
- Εξηγείτε απλά για πιο λόγο και από ποιους φορείς γίνεται η καταγραφή.
- Τονίζετε ότι η καταγραφή είναι ανώνυμη και εμπιστευτική
- Ακολουθείτε το ερωτηματολόγιο και χρησιμοποιείται όσο πιο πιστά γίνεται τις διατυπώσεις των ερωτημάτων. Αν κάτι σας δυσκολέψει παρακαλούμε να το επισημάνετε στην αξιολόγηση της πιλοτικής καταγραφής.
- Για κάθε άτομο που συναντάτε θα πρέπει να συμπληρωθεί μια φόρμα
- Για τα άτομα που αρνούνται να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο συμπληρώνετε την φόρμα παρατήρησης